

PRZYSTOSOWANIE (22) *sb n*

Oba o jasne; -wa- (20), -wã- (2); -wa- : -wã- *CzechEp* (15:2); e z *tekstów nieoznaczających é oraz -é. sg N przystosowani(e)* (13). ◊ *G przystosowania* (3); -ã (2), -a (1); -ã *GliczKsiąż*; -ã : -a *CzechEp* (1:1). ◊ *A przystosowani(e)* (4). ◊ *I przystosowanim* (1). ◊ *L przystosowaniu* (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

I. Rzeczownik od „przystosować”: *Porównanie, zestawienie dwóch elementów dla wykazania podobieństw, niekiedy różnic* (9) : Tem łpofobem łie też máyã ċi myedzy łobã/ ktorzy myedzy gromãdã yãkã łtudentow łtuduyã/ od thych ktorzy domã tylko łãmi/ yãkoby yãcy pułtelnicy ábo mniłłfy w klałztorze łzkołuyã. Ten łkãd á przyłtołowãnyã wyrozumyenyẽ/ s thych łlow rozumyẽć á poyãć kãżdy może *GliczKsiąż* K4v; *CzechEp* 165, 166, 168.

przystosowanie kogo do kogo (2): Gdzie to teraz ludziom niewinnym przyczytãć chce/ zowãć ie gwałtownikãmi/ co przed tym o złołliwym Krolu Izrãelłkim Achãbie powiedziano (*marg*) Przystołowãnie pobożnych christian, do złołliwego Achabã. (–) *CzechEp* 165, 163.

przystosowanie czego ku czemu (2): tedyć nielza/ iedno to [*že Antioch był figurã Antychrysta*] pokazãć z przyłtołowãniã iednego ku drugiemu *CzechEp* 367, 163 *marg.*

przystosowanie czyje [= kto porównuje] (1): *CzechEp* 168 *cf Szereg.*

Szereg: »podobieństwo i przystosowanie« (1): Lecż *X(iqdz) K(anonik)* to łwoie podobieństwo y przyłtołowãnie/ tãk wyłtãwiłłzy/ [...] toż łię też potym y zã podobiełłtwã ony chwyta/ ktorych łãm Pan Chriłtus vżywał *CzechEp* 168.

II. Rzeczownik od „przystosować się”: *Dostosowanie się, zgodność kształtów i wymiarów* (1) :

Wyrażenie: »zgodne przystosowanie [czego do czego w czym]« (1): gdy twarz bẽdzie rumiana okrãglã, wczas miẽłłłta, oczi też y brwi takież y nos maĩã propoitiã to ielł, zgodne prziltołowanie iednego człõnku do drugich w miernołci, iż go wżdy natura nieiako nie naznamionowãła. *GlabGad* N3.

III. Rzeczownik od „przystosować” i/lub „przystosować się” (12) :

1. Odniesienie (się), stwierdzenie, że jakiś tekst dotyczy czegoś; wyjaśnienie alegorii (10) : Gdzie zgołã czyniãć porownãnie miẽdzy mowã Bożã/ przez Aniołly y Moyżelzã w łtãrym Tełtãmenłcie powiedziãnã/ á miẽdzy mowã Bożã przez Iezulã Chriłtułã w nowym przymierzu wczynionã: nie tylko nowy nãd łtãry wyłtãwia. Ale też zgołã od onego łtãrego Iezulã Chriłtułã odłłtrycha. Bo gdzieby y tãm miał co mowić/ rołkãzowãć y vłtãwiãć: á iãkożby to przyłtołowanie ołtãć łię y być prawdziwym mogłõ. *CzechEp* 281, 164.

przystosowanie czego (6): gdy co o niewiernych byłõ mowiono to on wierne w to vbiera. Co nielłuznym przyłtołowãniẽm rzeczy y ołob nãzwãć możemy. *CzechEp* 163, 163, 165, 168; [*GrodzCzył I 13*]. *Cf przystosowanie czego z czym.*

przystosowanie czego z czym (2): A tãk iuż naprzod przyłtãpiẽ do przyłtołowãnia iednego z drugim/ w czym może być znãcznie pokazano: [...] kto ielł tym Antychriłtem przez Antyochã figurowãnym. *CzechEp* 367, 164.

przystosowanie do kogo, do czego (2): A rzecz tẽ kilkã też przykãłdów z Wẽdźidłã I.M. dla tego pokãżẽ/ áby I.M. *X(iqdz) K(anonik)* nã potym był ołłtrożnieyłłzy/ w tãkim przywodzeniu

przykładów/ y przyśtołowaniu rzeczy do rzeczy. *CzechEp* 163; Złe z Pfallmu 19. o słońcu do Christuła przyśtołowanie. *CzechEp* 166 *marginis*.

przystosowanie ku czemu (1): Bo Pan rokkaże wyátrom wzbudzić nawałności (*marginis*) Nadobne przyśtołowánye ku Ewanyeliey o łodce/ w ktorey fie Pan woził z zwoleniki swoimi [...] (-) *LubPs* Y5v.

Szeregi: [»aplikacja albo przystosowanie«: ácz mędrcomie pogánicy w aplikacyach álbo w przyśtołowaniu vniwerfalnych á głównych propoficy [...] á zátym w konkluzjach/ ízkárádzie poľpolicie błádzili: wízákze [...] *GrodzCzyś* I 13.]

»podobieństwo i przystosowanie« (1): ále teź podobno musiał X*(iqdz)* K*(anonik)* nie czytać *Discipuła fer.* 146. *de articulis fidei*, ktory z Auguśtyná vkázuie inśze podobieństwo y przyśtołowanie tego wćielenia to iest/ trzech Pánien iednę suknią máiących/ ktora przedsię iednáź tylko obłoczy *CzechEp* 168.

2. Tłumaczenie terminów retorycznych (2) :

a. „apodosis” a. „redditio” ‘paralelizm’ [cf *Cn: figura rhetorum, cum membrum periodi posterius, priori membro respondet – apodosis*] [*czego ku czemu*] (1) :

Szereg: »oddanie albo przystosowanie« (1): Apodosis, Latine, Redditio, Figura seu schema, Rethoricum est. Oddanie/ álbo/ przyśtołowanie rzeczy ku rzeczy. *Mącz* 12c.

b. „epanodos” a. „regressio” ‘nawrót szczegółowy do poprzednio wzmiankowanych rzeczy’ (1) : Epanodos, Latine, Regressio, Przyśtołowanie Figura cum pluribus breviter propositis ad singulorum enarrationem recurritur. *Mącz* 106a.

Synonimy: II. *proporcja*; III. *aplikacja*.

Cf **PRZYSTOSOWAĆ, PRZYSTOSOWAĆ SIĘ**

ALKa, ZCh